

Μετὰ τὰς τελευταίας βρογᾶς, αἰτίνες ἐπήνεγον πλείστας ζημίας διὰ πλημμυρῶν καὶ ἠπέιλσαν μείζονας καταστροφάς ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις, ἐπικαιρὸν ἐκρίναμεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ κάτωθι δραματικωτάτου ἐπεισοδίου ἐκ τοῦ βίου Ἀγγλο μηχανικοῦ.

ΑΤΜΟΣ ΚΑΙ ΥΔΩΡ

Διήγησις ἄγγλου μηχανικοῦ

— Ἀγαπητέ μου φίλε, χαίρω πολὺ ποῦ σὲ βλέπω, ἀνέραξεν ὁ φίλος μου Κῶσλανδ συναντήσας με εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του.

Εἶχα ὑπάγει πρὸς ἐπίσκεψιν εἰς Ὀλμσδελ. Ὁ Κῶσλανδ ἦτο μηχανικός τῆς ὑδραυλικῆς ἐταιρίας ἐκεῖ, καὶ με εἶχε καλέσει νὰ μεταβῶ διὰ μίαν ἐβδομάδα. Μετὰ τὸ σύνθητες πρὸς ἀλλαγὴν ἐνδυμασίας διήλθισμα, ἐκαθίσταμεν ὁμοῦ εἰς ἐξκίρετον δείπνον. Φυσικώτατα δὲ ἡ συνδιάλεξις ἐστράφη εἰς τὰ περὶ τοῦ καιροῦ.

— Λυποῦμαι διότι ἐξακολουθεῖ ἡ βροχὴ αὕτη, εἶπεν ὁ Κῶσλανδ· ζημιώνει τὴν προμήθειάν μου τοῦ νεροῦ τοῦ ἰδικοῦ μου. Οἱ ἄνθρωποι με κακίζου ὡς νὰ ἤμην αἰτίος.

— Εἶνε αἱ δεξαμεναὶ σας σιμὰ εἰς τὴν πόλιν; ἠρώτησα.

— Ὅχι, ἀπήντησεν, ὑψηλὰ εἰς τὸ βουνόν. Εἰμποροῦμεν ν' ἀναβοῦμεν ἐκεῖ αὔριον, ἂν ἀγαπᾶς. Ἔγω ὑπηρεσίαν ἐκεῖ.

Ἡ ἐκδρομὴ ἀπεφασίσθη. Ἐμείναμεν σύμφωνοι νὰ ἐκκινήσωμεν εἰς τὰς ἑνδεκα τὴν ἐπιούσαν, καὶ ἀνεχωρήσαμεν ἐγκαίρως. Ἠκολούθησαμεν τὸν δρόμον μας ἀνὰ τὸ βουνόν, καὶ ὑπερβάντες κορυφὴν τινα ἐφθάσαμεν εἰς μικρὸν πανδοχεῖον. Ἐκεῖ εὐρομεν χωρικὸν ἀμάξιον περιμένον ἡμᾶς, καὶ ἐπορευθήμεν διὰ τινος ἀτραποῦ διασχίζουσης τὸν λόγγον, ἀνωμάλου καὶ πετρώδους. Τέλος, ὅταν ἡ ἐλπὶς εἶχε σχεδὸν ὑποχωρήσει εἰς τὴν ἀνυπομονησίαν καὶ κακολογίαν, ἐφθάσαμεν εἰς ἕν ἄλλο πανδοχεῖον, καλούμενον ἡ Δεξαμενὴ. Ἐπηδήσαμεν χαίροντες ἀπὸ τὸ ἀμάξιον. Ὑπομηχανικός τις ἔτρεξε καὶ μᾶς ὑπεδέχθη φιλοφρόνως.

— Εἶνε ὅλα καλὰ, Τζόνσων; ἠρώτησεν ὁ Κῶσλανδ.

— Ναί, ἀλλὰ...

— Ἀλλὰ;...

— Δὲν μοῦ ἀρέσει τόσον τὸ προτείχισμα τῆς μεσημβρινῆς δεξαμενῆς, ἀπήντησεν.

Ὁ Κῶσλανδ ὠχρίασε μέχρι τῶν χειλέων.

— Ἐλάτε μαζί μου, εἶπεν ἀποτόμως.

Ἐτρέξαμεν κατόπιν του ἐν σιγῇ, ἀλλόκοτον αἰσθανόμενοι φόβον. Ἐφθάσαμεν μετ' οὐ πολὺ ἐνώπιον τοῦ εὐρέως προτειχίσματος, τοῦ περιορίζοντος

τὰ ὕδατα τῶν τριῶν μεγίστων ἐκ τῶν δεξαμενῶν τῆς ἐταιρίας τοῦ Ὀλμσδελ. Ψυχρὰ αὔρα ὑπήγειρε τὸ ὕδωρ εἰς μικρὰ ἀλλὰ φλοισβώδη κύματα, πλήττοντα τὸν λιθοκτιστὸν θριγκὸν τοῦ ἀναχώματος. Τῆδε κάκεισε μικρὸς ῥύαξ ἐχύνετο ἐπὶ τοῦ λιθοκτιστοῦ, καὶ εἰς ἕν μέρος ἔρρεεν ἔξω καὶ ἐχάνετο εἰς τὴν χλόην.

— Αὐτὸ παρετήρησα σήμερον τὸ πρωί, εἶπεν ὁ Τζόνσων.

— Θὰ ἔκαμνες καλῆτερα νὰ βάλῃς ὀλίγους ἀνθρώπους νὰ τὸ ἐπισκευάσουν, εἶπεν ὁ Κῶσλανδ, μετ' ἐλαφρᾶς δυσαρεσκείας καὶ αὐστηρότητος, ἥτις θὰ διελάνθανε μὴ πεπειραμένον ὄμμα.

Εἶτα ἐξηκολουθήσαμεν τὴν ἐπιθεώρησίν μας· ἀλλ' ἐνῶ περιηρχόμεθα τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, τὰ νέφη εἶχαν συγκεντρωθῆ μὴ ἄγριον μεγαλεῖον ὑπερᾶνω τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ βαρέα ἐπέκειντο ἀντικρῦ μας, ὑπερθεν τῆς κοιλάδος τοῦ Ἄψ. Ὁ σιδηρόδρομος διέσχιζε τὴν κοιλάδα εἰς χαρίεντας ἐλικοειδεῖς δαιδάλους ἐγγὺς τῆς συνενώσεως τοῦ Ἀμερικῆ. Τὰ πυκνὰ ζοφερὰ νέφη ἐπεκρέμαντο ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου. Μακρὰι ταινίαι ζόφου ἀπεσπᾶντο ἐξ αὐτῶν ὡς δάκτυλοι δεικνύοντες τὴν γῆν. Πότε ὠμοίαζαν με βράχον, πότε με μονῆρες δένδρον, καὶ πότε ἐκινουῦντο πάλιν βιαίως καὶ κατέφερον μείζονα ὄγκον νεφέλης ἐτοιμῆς νὰ πέσῃ ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνω καὶ κάτω πλανωμένης, ὡς ἔχνη καταλειπούσης ὑγρότητα καὶ ὀμίχλην. Βραδύς μυκηθμὸς ἤγει εἰς τὸν αἰθέρα. Δὲν ἦτο ὁ ἄνεμος, διότι ἡ αὔρα εἶχε παραδόξως κοπάσει. Τὰ δένδρα μόλις ἐσειόντο, καὶ ὅμως τὸ ὕδωρ ἐξηκολούθει νὰ πλήττῃ τὰς ὄχθας τῆς δεξαμενῆς, ὡς νὰ ἐταράττετο ὑπὸ ἀοράτου ἔλικος. Ἐφαινόμεθα ὅλοι ἔχοντες συνειδήσιν τῆς συνταραχῆς τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ὄρων, καὶ τὰ φύλλα ἐψιθύριζον παραδόξους ἐκμυστηρεύσεις ἀπὸ τοὺς ἀκινήτους κορμούς ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. Οἱ ἄνδρες ὅλοι εἶχον ὑπάγει πρὸς τὰς δεξαμενάς. Ὁ Κῶσλανδ κ' ἐγὼ ἐκαθήμεθα ἐμπιστευτικῶς συνομιλοῦντες.

— Νομίζεις ὅτι θὰ ἠμποροῦσες νὰ εὔρης τὸν δρόμον διὰ νὰ ἐπιστρέψῃς μόνος σου; με ἠρώτησεν ἔξαρνα.

— Διατί; εἶπα. Σκοπεύεις νὰ μείνης ἐδῶ; Εἶνε κανεὶς κίνδυνος;

— Ὅχι τόσον· ἀλλὰ φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ εἶμαι ἐπὶ τόπου. Θὰ ἐπιστρέψω αὔριον ἢ τὴν ἄλλην ἡμέραν.

— Δὲν ἠμπορῶ κ' ἐγὼ νὰ μείνω;

— Βεβαίως, ἂν τὸ ἐπιθυμῆς. Εἶπα, μήπως τυχὸν αἰσθάνεσαι πληξίν.

— Διόλου, ἀπήντησα.

Οὕτω συνερωνήθη. Εὐτύχημα δὲ ἦτο ὅτι ἐμείνα.

Ἐνῶ ἠτοιμαζόμεθα νὰ ἐπισκερθῶμεν καὶ πάλιν τὰς δεξαμενάς, ἐξαφνίσθημεν ὑπὸ ζωηροῦ φωτός ἀστραπῆς, ὅπερ μόλις διέβη καὶ οἱ βράχοι ἀντήχησαν ἀπὸ μυρίας ἠχοὺς βροντῶν.

Τοῦτο ἦτο τὸ σημεῖον. Οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνοιχθήσαν, καὶ ἀληθῆς κατακλυσμὸς κατέβη εἰς τὴν κοιλάδα. Οἱ μικροὶ ῥύακες ὠγκώθησαν εἰς ποταμούς καὶ κατήρχοντο ὄρχομενοι ἐν λευκῷ ἀρῶ τὰς κλιτύας τοῦ ὄρους. Οἱ ἀφανεῖς χειμάρροι

τῶν χαραδρῶν μετεμορφώθησαν εἰς καταρράκτας καὶ παρέσυραν τρέχοντες ξηρὰ βρύα καὶ χάλικας. Ὁ ἄνεμος ἐξηγέρθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ὕψωσε μακρὰ ὄγκουμένα κύματα ἀπὸ τῆς πλημμύρας τῶν δεξαμενῶν, καὶ λίθοι καὶ χόρτα συνεφύρησαν. Τότε δὲ αἱ ὄχθαι τῶν δεξαμενῶν ἠνοιχθήσαν, καὶ τὸ ἀπὸ πολλοῦ φυλακισμένον ὕδωρ χαρμωδῶς ἐξεπέδησε τῆς εἰρκτηῆς του, ὅπως ἐπανέβη πάλιν εἰς τὸν γενέθλιον ποταμόν. Ἡ διωρυξὶς τοῦ Ὀλμυδεῖ, ἐμπλησθεῖσα καὶ αὐθις ὕδατος, διηρέθη ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. Ἄλλ' οὐχ ἤττον οἱ ἄνθρωποι ἐμόχθουν σκληρῶς ἐν μέσῳ τῆς συναγομένης ομίχλης καὶ τῆς βροντῆς, ὑπὸ τὸ φῶς φανῶν, καὶ ἡ φύσις δὲν ἠσύχασε κατὰ τὴν ζώνικρον ἐκείνην νύκτα.

Ἐγὼ ἐστράφη ἐν ἑκάτερα τὰ πλευρά, καὶ ἔκλεψα ὀλίγον ὕπνον, εἰς τὸ πείσμα τοῦ πολέμου τῶν στοιχείων, οὐχ ἤττον.

Τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωίας, ἐνῶ τὸ ὠχρὸν φῶς ἐπάλαιε κατὰ τοῦ σκότους, ὁ Κῶσλανδ εἰσήλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά μου, τελειῶς ἐνδεδυμένος.

Ἠγέρθη.

— Ἐνδύσου τὸ γρηγορώτερον, καὶ ἔλα κάτω, μοῦ εἶπεν.

Ἦρχισα νὰ τὸν ἐρωτῶ ἐναγωνίως.

— Μὴ χάνης καιρόν, εἶσαι καλὸς φίλος· χρειάζομαι τὴν συνδρομὴν σου, εἶπε κ' ἐξῆλθεν.

Ἀνεπήδησα ἀμέσως, ἔτρεξα εἰς τὸ παράθυρον κ' ἐκύτταξα ἔξω. Ἡ ἡμέρα ἀρτίως ἐγεννᾶτο ἀνὰ τὸ ὀμιχλώδες στερέωμα, καὶ ὑετὸς ἔλουεν ὅλην τὴν κτίσιν. Τὸ ὕδωρ κατέρχετο ἀπὸ τῶν ὑψωμάτων, καὶ ἐπλήρου τὰ χθαμαλότερα μέρη, σχηματίζον ποταμούς αὐθαίρετως. Ὁ ἄνεμος ἐμάστιζε τὰ ὑψηλὰ δένδρα καὶ ἐμαίνετο ἐν μέσῳ τῶν κλάδων. Τῆδε κἀκείσε κορμοὶ τινες ἔκειντο πρόρριζοι ἀνασπασθέντες, καὶ οἱ κλωνές των ἐστροβιλιζόντο παρασυρόμενοι ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Ἐνεδυθὴν ἐν τάχει καὶ μετέβην πρὸς τὸν Κῶσλανδ ἐν τῷ μικρῷ γραφεῖῳ.

Ἐμελέτα ἀντίτυπόν τι τοῦ παντοτεινοῦ δρομολογίου τῶν σιδηροδρόμων, ὅπερ ὡς ὑπάλληλος πάντοτε ἔφερε μεθ' ἐαυτοῦ.

— Θέλεις νὰ ἱππεύσης καὶ νὰ τρέξεις κάτω εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν συνένωσιν τοῦ Ἀμμεριγκ, διὰ νὰ φέρης μίαν εἰδήσιν;

Τὸ ἀτάραχον τοῦ προσώπου του μὲ καθυσύχασεν. Αὐτὸ ἦτον ὅλον; Μία ἱππηλασία ἐν μέσῳ τῆς βροχῆς δὲν ἦτο πολὺ.

— Βέβαια, πηγαίνω.

Ἐσφιξε φιλικῶς τὴν χειρὰ μου.

— Εἶσαι νευρικός; μοῦ εἶπε.

— Δὲν θὰ πῆ τίποτε αὐτό, ἀπήντησα· θὰ εἶμαι ἕτοιμος εἰς πέντε λεπτά, ἐὰν εἶνε σπουδαία ὑπόθεσις. Εἶνε ὁ ἵππος ἐδῶ;

Ἐτρεξὶς διὰ νὰ λάβω τὸν κηρωτὸν μανδύαν μου. Ὅταν κατέβην, ὁ ἵππος ἦτο παρὰ τὴν θύραν καὶ ὁ Κῶσλανδ τὸν ἐπεθεώρει. Ἰππεύσα.

— Τώρα, εἶπα, δός μου τὴν σπουδαίαν παραγγελίαν σου, ἂν ἀγαπᾷς.

Ὁ τόνος τοῦ Κῶσλανδ εἶχέ τι τὸ λιαν ἐπίσημον, ὅτε μοὶ ἀπήντησεν.

— Εἰπέ εἰς τὸν σταθμάρχην τοῦ σταθμοῦ εἰς τὸ Ἀμμεριγκ καὶ εἰς κάθε ἄλλο πρόσωπον, τὸ ὅποιον θὰ εὔρης, ὅτι ἡ μεσημβρινὴ Δεξαμενὴ δὲν θὰ βεστάξῃ τρεῖς ὥρας. Θὰ καταπλημμυρήσῃ τὴν κοιλάδα καὶ θὰ καταστρέψῃ τὴν ἐλικοειδῆ σιδηρᾶν τροχιάν τοῦ Ἀψ καὶ θὰ παρασύρῃ τὰς γεφύρας τῆς διακλαδώσεως τοῦ Ὀλμυδεῖ. Πρόλαβε τὸ ταξείδιον τοῦ τραίνου καὶ σώσε τοὺς ἐπιβάτας. Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ! καὶ, ἄκουσε, τρέξε διὰ τὴν ζωήν σου! Θὰ ρίψω τὸ κανόνι τοῦ κινδύνου ὡς εἰδοποίησιν. Καλὸν κατευόδιον!

Μηχανικῶς ἤρπασα τὰς ἡνίας, ἔνευσα ἀποχαίρειζων τὸν Κῶσλανδ, διότι ἤμην ἐννεός καὶ δὲν ἠδυνάμην ν' ἀπαντήσω διὰ λόγου, καὶ ἐξεκίνησα ἐν καλπασιῶ. Τρεῖς ὥραι ἀκόμη, καὶ τὸ ὕδωρ θὰ ἐξεκύνετο εἰς αὐτὴν τὴν κοιλάδα, δι' ἧς ἔτρεχον ἐγώ. Οὐδὲν θαῦμα ἂν ἔτρεχα διὰ τὴν ζωήν μου, καὶ ἴσως διὰ τὴν ζωὴν ἑκατοντάδων ἀνθρώπων, ἔξαρτωμένων ἀπὸ τῆς ἐμῆς. Ὁ σταθμὸς τῆς συναντήσεως τοῦ Ἀμμεριγκ ἀπέιχε μιλιά τινα. Ὁ δρόμος μου ἦτο δι' ἀγνώστου τόπου ἐν μέσῳ ὑψωμάτων, διακοπτομένων ὑπὸ πληθόντων ποταμῶν ὄμβρου, καὶ συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς βροχῆς.

Ὁρεῖλω νὰ πράξω τοῦτο, εἶπα εἰς τὸν ἑαυτὸν μου, ἐνῶ ὁ ἵππος μου ἔτρεχεν ἐν μέσῳ ὀλισθηρῶν χαλικοστρώτων ὁδῶν, παραλλήλως τῇ ἀτραπῷ, δι' ἧς εἶχαμεν ἀμαξοδρομήσει τὴν προτεραίαν. Ἐχρηζον δὲ ὅλης τῆς βώμης μου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ πόνου τούτου, ὅθεν ἔσπευδον. Πολύτιμον μόριον τοῦ καιροῦ μου εἶχεν ἐξοδευθῆ ὅταν ἔφθασα εἰς τὴν εὐρείαν λεωφόρον καὶ ὠτρυνα εἰς δρόμον τὸν ἵππον μου. Εἶχα νὰ στραφῶ καὶ πάλιν, τὸ ἐγνώριζα, ἀλλ' ἐφαντάσθην ὅτι ἔμελλα νὰ εὕρω εὐκολα τὸν δρόμον. Ἐκτὸς τούτου, δὲν ὑπῆρχεν ἄρα ταχυδρομικός δεικτής; Τούτου ἕνεκα τυραννούμενος ἀπὸ ῥιγηλοὺς φόβους καὶ μὲ τὸν σφοδρὸν ἄνεμον καὶ τὴν βραγδαίαν βροχὴν ἀμοιβαδὸν καὶ συλλήβδην μαστίζοντά με, ἐκέντριζα εἰς τὰ ἔμπρὸς τὸν ἵππον μου. Ἐφθασα εἰς τὴν καμπὴν καὶ ἐστάθην διὰ ν' ἀναγνώσω ποῖαν διεύθυνσιν ἔμελλα νὰ λάβω.

Παρ' ὀλίγον ἐλιποθύμουν ἐκ φρίκης ἅμα ἀνέγνωσα. Ὁ μοιραῖος δάκτυλος ἐδείκνυε πρὸς τὸν δρόμον ὃν ἠκολούθουν — «Εἰς Ὀλμυδεῖ καὶ Σῆαμ» ὁ ἀντίστροφος δεικτής ἐδείκνυεν — «Εἰς Ῥόδδαλ καὶ Ἀμμεριγκ». Δὲν ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω τοὺς ὀφθαλμούς μου. Βεβαίως δὲν ἠπατώμην. Εἶχαμεν ἀνέλθει τὴν προτεραίαν, καὶ εἶχαμεν ἀναβῆ τὸ ὄρος ἕως τὰς δεξαμενάς. Ὁρεῖλα ἀπλῶς νὰ τρέξω ἀντιστρόφως τὴν ὁδὸν ἣν διηνούσαμεν.

Ἐν ἀκαρεῖ ἂν θέλετε νὰ μὲ πιστεύσετε, ἡ ἀληθὴς πρόσοψις τῆς ἰδίας μου ἠλιθιότητος, μοῦ ἐκτύπησεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶχαμεν ἔλθει ἐξ Ὀλμυδεῖ· τῶρα διηθυνόμεναι εἰς Ἀμμεριγκ, ὅπερ κεῖται εἰς τὴν ἀντίθετον πλευράν.

Ἦτο τρομερὸν λάθος. Ἦδη ἦτο ἕκτη ὥρα περασμένη. Ἡ μία τῶν τριῶν πολύτιμων ὥρων εἶχε διαρρέυσαι καὶ ἀπέιχον ἀπώτερον τοῦ Ἀμμεριγκ ἢ ὅταν ἐξεκίνησα. Ἐκυριεύθην ὑπὸ ἀπελπισίας· τί ἠδυνάμην νὰ πράξω; Δύο ὥραι ἔμενον, καὶ εἶχα τριῶν μιλίων ἀνηφορικὴν ὁδὸν νὰ διανύσω, καὶ εἶτα

ἑπτὰ μιλίων περιπλέον ἀνά τὴν κοιλάδα, πρὶν δυνηθῶ νὰ φθάσω εἰς τὸν σταθμόν, καὶ πρὶν τυχόν τὰ τραῖνα ἀναχωρήσωσι, καὶ τότε . . .

Κρύος ἰδρῶς μὲ περιέχουσε μετὰ τὴν σκέψιν ταύτην, καὶ εἶτα, ἄπελπις καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον ἔχων συνειδήσιν τῆς θέσεώς μου, ἐκάλπασα παραφόρως πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Ἀμεριγκ καὶ ἀνὰ τὸ ὄρος ὀπίσω. Ἄλλ' ὁ δαίμων τῆς θυέλλης ἦτο ἀπολελυμένος, καὶ ἐπέθη ἀνόπλος κατ' ἐμοῦ. Ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ ἀνοικτότερον ἔδαφος ἢ καταγιγίς κατηνέχθη μετὰ τὸς βίας, ὥστε ν' ἀνατρέψῃ ἐμὲ καὶ τὸν ἵππον. Ὁ ὄμβρος ἤρχισε βραχδιαίτερος νὰ πίπτῃ.

Τέλος ἔφθασα εἰς μικρὸν ἐρείπιον λιθίνων οἰκίσκων, καὶ ἐστάθην ὑπὸ τὴν σκέπην ἐνός τούτων διὰ νὰ λάβω ἀναψυχὴν πρὸς νέαν πάλην ἀνά τὴν φάραγγα τὴν ἐξαπλουμένην πρὸ ἐμοῦ. Στενὸς δρόμος ἐχαράττετο ἐν μέσῳ αὐτῆς, καλὸς μὲν, ἀλλὰ διακοπτόμενος τῆδε κλίσει ἐπὶ ὀρηκτικῶν βουμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχον ὑπερπηδήσει τὰ συνήθη ὄρια, ἐν ὅλῃ τῇ ὑπερφηανίᾳ δραπέτου πατούντος ἐπὶ τὰ στήθη τοῦ δεσμοφύλακος, ὅστις τὸν εἶχε καταβασανίσει ἐπὶ τὸσον χρόνον.

Αἱ κορυφαὶ τῶν πέριξ ὄρεων ἦσαν περιβεβλημένοι πέπλον ὀμίχλης, ἀλλὰ πόρρω ἀντικρῦ μὲς διέκρινα τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου. Ἀπὸ τοῦ ὑψώματος ἐφ' οὗ ἰστάμην ἠδυνάμην νὰ ἰχνογραφῆσω τὴν διώρυγα τοῦ ποταμοῦ Ἀψ καταβρέχουσιν τὴν κοιλάδα, καὶ ἠδυνάμην ν' ἀναμετρήσω τὸ μέρος ὅπου ἡ πλημμύρα θὰ προσέβαλλε τὸν σιδηροδρόμον, καὶ τὴν γραμμὴν τῆς διακλαδώσεως ἀνά τὴν κλιτὴν τοῦ βουνοῦ. Ἡδυνάμην ἀκριβῶς νὰ διακρίνω τὴν τομὴν τῶν γραμμῶν ἐν τῇ μέσῃ ἀποστάσει. Μέλας καπνὸς ἐφαίνετο ἀναθρώσκων ἀπ' αὐτῆς· θὰ ἦτο ἴσως ἀτμάμαξα ἐτοίμη νὰ ἐκκινήσῃ μετὰ τοῦ τραίνου, κ' ἐγὼ ἰστάμην θεατῆς! Ὅλα αὐτὰ καὶ πλειότερα ἀκόμη διενούμην ἰστάμενος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος. Ἀναλαβὼν ὀλίγον, ἐκάλπασα ἀνδρικῶς εἰς τὰ πρόσω ἐν μέσῳ τῆς λαίλαπος.

Πῶς ὁ ἵππος μου ἴστατο εἰς τοὺς πόδας του, δὲν ἔνοιῶ μέχρι τῆς ὥρας ταύτης. Ὁ ἄνεμος, ὅστις ἦτο δυνατὸς καὶ πρὶν, ἐφάνη ὅτι συνήγαγε νέαν δύναμιν ἐνῶ ἰστάμεθα, καὶ ἐφύσα τρομακτικῶς ἀνά τὴν φάραγγα. Λίμναι ἐσχηματίζοντο ἀνά τὴν ὁδόν, καὶ πᾶς λάκκος εἶχε τὰ κύματά του, ὡς θάλασσα ἐν μικρογραφίᾳ. Κατεπτοημένοι τινὲς κορῶναι ἐπέτων ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου, καὶ εἰς ἀπαίσιος φαινόμενος κόραξ διέπτη τὴν φάραγγα ἐγγὺς τοῦ ἑδάφους, βραγχῶν ἐκπέμψας κρωγμὸν, ὅστις ἤχησεν εἰς τὰ ὦτά μου ὡς νεκρώσιμος κώδων κ' ἐπάγωσε τὸ αἰμά μου. Ἦμην μόνος, χωρὶς νὰ βλέπω πού ἀνθρώπινον πλάσμα, ἀλλ' αἴρνης συριγμὸς ἀτμομηχανῆς ἤχησεν εἰς τὰ ὦτά μου. Ἀτμάμαξά τις ἐξεκίνησε τοῦ σταθμοῦ. Δεύτερος συριγμὸς μικρῷ ὕστερον. Τὸ τραῖνον ἦτο σῶον. Τὸ ἐθεώρουν φεῦγον ἀνά τὴν ἐλικοειδῆ σιδηρὰν γραμμὴν.

Πέντε λεπτὰ ὕστερον εἰσώρμησα τριποδίζων εἰς τὸν σταθμόν κ' ἐζήτησα νὰ ἴδω τὸν σταθμάρχην. Ἐνῶ ἐπέβουσα, τὸ ὥρολόγιον ἐσήμανε τὴν ὀγδόην. Αἱ ὥραι εἶχαν παρέλθει, καὶ οὐδὲν σημεῖον ἀπὸ τὸν Κῶσλανδ. Τὸ νὰ τηλεγραφῆσῃ τις δὲν θὰ ἦτο εὔ-

κολον. Θυρωρὸς τις ἦλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς αἰτήσεώς μου.

— Λυποῦμαι διότι δὲν ἐπρολάβετε τὸ τραῖνον, ἤρχισε νὰ λέγῃ.

— Δὲν χρειάζομαι τὸ τραῖνον, ἔσπευσα ν' ἀπαντήσω ἐγώ. Πρέπει νὰ τηλεγραφῆσω ἀμέσως, ὡς τόνον. Ποῦ εἶνε ὁ σταθμάρχης;

— Θὰ εἶνε ἐδῶ εἰς ἓν λεπτόν. Ἀλλὰ δὲν εἰμπορεῖτε νὰ τηλεγραφῆσετε. Τὰ σύρματα κατεστράφησαν. Ἐστείλαμεν ἓνα «πilotο» μὲ τὸ ἐξπρές, διὰ νὰ καθάρισῃ τὴν γραμμὴν ὡς τὸ Ἄνδλεῦ.

— Νὰ μὴν τηλεγραφῆσω; Σοῦ λέγω, ἄνθρωπε, πρέπει νὰ σταματήσω τὸ τραῖνον. Ἡ μεσημβρινὴ δεξαμενὴ τοῦ Ὀλμσελ θὰ σπᾶσῃ αὐτὴν τὴν στιγμὴν.

— Νὰ εἶνε σωστὸν αὐτό; ἠρώτησεν ὑψηλὸς τις, ψυχρὸς κύριος, ὅπισθεν τοῦ ἀγκωνός μου.

Ἦτο αὐτὸς ὁ σταθμάρχης.

— Σωστὸν; ἐπανέλαβα ἐγώ· εἶνε σωστότατον. Ἐτρέξα διὰ νὰ σᾶς τὸ εἶπω. Πρέπει νὰ σταματήσωμεν τὰ τραῖνα.

— Ἀπὸ τὸ Ἄνδλεῦ ἀναχωρεῖ εἰς τὰς ὀκτῶ καὶ πέντε, ἐψιθύρισεν ὡς μονολογῶν ὁ σταθμάρχης· δυνατὸν νὰ εἶνε καιρὸς. Ἐλάτε μαζύ μου.

Διῆλθε τὴν γραμμὴν καὶ εἰσῆλθεν εἰς θαλαμίσκον ἀντικρῦ. Τὸν ἠκολούθησα. Ἀκριβῶς τότε κρότος κωνοῦ ἀντήχησεν εἰς τὸν ἀέρα. Ἡ ἠχώ ἦλθεν ἀπὸ τὰ ὄρη ὡς βροντή.

— Εἶνε τὸ σιγάλο! ἀνέκραξα. Τὸ νερὸ ἐχύθη ἐξω. Ὁ Θεὸς βοηθὸς τώρα!

Ὁ σταθμάρχης ἐσήμανε. Θερμαστῆς τις ἐπαρουσιάθη.

— Εἶνε ἡ μηχανὴ ἐτοίμη;

— Μάλιστα, κύριε, περιμένει.

— Τρέξε καὶ ἀνοίξε τὰ κομβία. Τώρα, κύριε, ἀναβῆτε.

Ἦπήκουσα μηχανικῶς, καὶ πρὶν καλῶς ἐννοήσω τὰ συμβαίνοντα, εἶχαμεν μεταβῆ εἰς τὴν ἄνω γραμμὴν. Ὁ σταθμάρχης ἐστάθη διὰ νὰ λάβῃ ἐρυθρὰν σημαίαν καὶ νὰ δώσῃ ὀλίγας ὀδηγίας εἰς τὸν ὑφιστάμενόν του. Τώρα ἐνόησα ὅτι ἐπρόκειτο νὰ διαγωνισθῶμεν μὲ τὴν πλημμύραν. Ὁ ἀτμός κατὰ τοῦ ὕδατος· τίς ἐκ τῶν δύο θὰ ἐνίκα;

Ἐν σύριγμα, κ' ἐξεκινήσαμεν.

— Πλημμύρα! πλημμύρα! ἔκραξεν ὁ θυρωρὸς!

Ἐστρέψαμεν τὸ βλέμμα πρὸς τὴν κοιλάδα. Μαῦρον τεῖχος κινούμενον, στεφανωμένον μὲ λευκὸν καταπέτασμα, κατήρχετο κάτω πρὸς τὴν σιδηρὰν γραμμὴν. Οὐδὲ λεπτόν δὲν ἔπρεπε νὰ χάσωμεν.

— Ἐμπρός, ὀλοταγῶς! ἔκραξεν ὁ σταθμάρχης.

Καὶ ὁ ἀγὼν ἐν τῷ σταδίῳ ἤρχισεν. Ἐφευγόμεν κατὰ μῆκος τῶν σιδηρῶν ἐλασμάτων. Ὀλίγων λεπτῶν διαφορά θὰ ἔκρινε τὴν μάχην. Ἐπρεπε νὰ προτρέξωμεν τοῦ ὕδατος, ἢ ὁ δρόμος μας θὰ ἦτο καταστροφή. Καθίζησις τοῦ ἑδάφους ὑπῆρχε παραπλεύρως τῆς σιδηρᾶς γραμμῆς. Ἠλπίσαμεν ὅτι αὕτη θὰ ἔκοπτεν ἐν μέρει τὸν δρόμον τοῦ ὕδατος.

Ἦτο ἀγὼν ὀτρυντικός καὶ ἀλησμόνητος ἐσαεὶ. Ἐκεῖ πέραν ὠγκοῦτο ἡ πλημμύρα. Ἐτρέχαμεν σφραδάζοντες δι' ἡμῖς τρομερὸν λεπτόν τῆς ὥρας.

Ἦδη ἡ πλημμύρα, μὴ εὐρίσκουσα ἀντίστασιν, ἔβαινε κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν γέφυραν. Λίθοι ἐκυλόντο ἐνώπιόν της· κορμοὶ δένδρων, αἰμασιαί, συντρίμματα παντοῖα κατήρχοντο κατὰ τοῦ ἀπειλουμένου κτιρίου. Ἐφεύγαμεν ὡς ἀστραπὴ ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς γραμμῆς. Ἰλλιγγιδῶδες ἦτο ἡ ὠκύτης μας. Σπινθῆρες ἀνέθρωσκον ἀπὸ τοῦ λέβητος. Ἦμεθα ἤδη ἐπὶ τῆς γεφύρας. Οὐρρά! Εἰς ἔν δευτερόλεπτον θὰ διηρχόμεθα.

Ἐκανόνισα ἐκ νέου τὸν ἀτμὸν (διότι ὁ ἀναγνώστης θὰ ἐνόησεν ἤδη ὅτι ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός μου ὁ σταθμάρχης μ' ἔλαβεν ἐπὶ τῆς ἀτμαμάξης), κ' ἐκύτταξα ὀπίσω. Ἡ γραμμὴ ἐβυθίζετο ὀπισθεν ἡμῶν ὡς μηχανήμα ἐπὶ θεάτρου. Ἡ γέφυρα ἐσαλεύθη, καὶ μετὰ ροίθδου ὅστις θὰ ἠκούσθη δύο μίλια μακρὰν, ἡ ὠραία γέφυρα ἀνετράπη ὑπὸ τοῦ παφλάζοντος μανιδῶδους ὕδατος.

Ἦμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὸ θεῖον διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Καὶ τώρα ἔμενε νὰ σώσωμεν καὶ τὸ πλήρες ἐπιβατῶν τραῖνον. Τρέχουσα ἐμπρὸς πάλιν, συρίζουσα ὡς δαίμων, ἡ καλὴ μας ἀτμαμάξα «Ἄγρυπνος» ὀνόματι, ταχέως μᾶς ἔφερεν εἰς θέαν τοῦ τραίνου τῆς ἐκδρομῆς. Ἀναπετάσαντες τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν μας, ἀπεφύγαμεν ἄλλον κίνδυνον, τὴν σύγκρουσιν. Ἐπειδὴ οἱ τηλεγραφικοὶ στύλοι εἶχαν καταπέσει, τὰ τραῖνα εἶχαν νὰ κατέλθωσι τὴν αὐτὴν γραμμὴν ἕως τὸ Ἄνδλεῦ, ἀλλ' ἡ ἔγκαιρος ἐνέργειά μας ἐπρόλαβεν ἀπειλουμένας καταστροφάς.

Ἐδώσαμεν εἰς τοὺς τεταραγμένους ἐπιβάτας νὰ ἐννοήσωσι πόσον εὐθηνὰ τὴν ἐγλήτωσαν. Ἐνθέρμους καὶ εὐλοκίνοις ἐλάβομεν εὐχαριστίας παρὰ πάντων, ἐξαίρουμένου ἑνός. Οὗτος ἦτο φυγόδικος καὶ συνελήφθη. Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ὄχτης ἠδυνάμεθα νὰ ἐπισκοπῶμεν τὴν πορείαν τῆς πλημμύρας. Τὸ τραῖνον ἐπέστρεψεν ὀπίσω εἰς Ἄνδλεῦ, ὅπου οἱ ἐπιβάται ἐστάλησαν δι' ἄλλης γραμμῆς.

Μέχρις οὐ τακτοποιήσωμεν τὰ πράγματα καὶ ἐπιστρέψωμεν πλησίον τῆς καταστραφείσης γεφύρας, τὸ ὕδωρ ὠλιγόστευσε. Καὶ ἄνθρωποι μὲν ὀλιγιστοὶ ἔπαθον ὑπὸ τῆς μάστιγος, ἀλλ' ἡ ἀπώλεια ζώων καὶ ποιμνίων, ὡς καὶ αἱ ζημιαί τῆς γεωργίας, ὅσας ἐπροξένησεν ἡ τρομερὰ ἐκείνη πλήμμυρα, εἶνε ἀπερίγραπτοι. Ἐὰν ἡ καταστροφὴ ἐπήρχετο ἐν νυκτί, ἡ ἀπώλεια ἀνθρώπων θὰ ἦτο ἀφρευκτος. Ἄτυχοί τινες ἄνθρωποι ἐπνίγησαν ἐν τούτοις, ἄλλοι ὅμως ἀνελπίστως ἐσώθησαν. Οἰκτροτάτη ἦτο ἡ θέα τῆς χώρας, ὅταν ἐπέστρεφα δυσκόλως ἠδυνάμην νὰ διακρίνω τὰς θέσεις, δι' ὧν διέβην τὴν πρωίαν.

Εὐρον τὸν Κῶσλανδ καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν παρὰ τὴν δεξαμενὴν περιμένοντάς με. Μοῦ ἔσφιγγεν ἐνθέρμως τὰς χεῖρας καὶ εἶπε λέξεις τινάς, ἅς ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω.

Ἡ γέφυρα ταχέως ἀνεκτίσθη, ἀλλ' ὁ σταθμάρχης τοῦ Ἀμερικανικοῦ οὐδέποτε λησμονεῖ τὸν δρομικὸν ἀγῶνα τοῦ ἀτμοῦ ἐναντίον τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς ἀτμαμάξης ὁ «Ἄγρυπνος».

Μετὰφρασις Α. Π.

ΑΝΤΡΟΓΥΝΟ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

— Γιατρέ μου, νὰ χαρῆς τὰ μάτια σου, τὴν ἀλήθειαν πές μου. Πῶς εἶναι ἡ ἄρρωστη μέσα; Δὲν τὴν ἀκούγω πιά νὰ γογγύζη. Πές μου το, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ζῆ ἡ ἀπ—

— Καλὲ τί μοῦ ψάλλεις! λέγω ἀμέσως τοῦ ἀρρώστου στὴν ἄλλη τὴν κάμαρα. Ἡ γυναῖκα σου ζῆ καὶ βασιλεύει. Εἶχε τρεῖς νύχτες νὰ κοιμηθῆ, καὶ κοιμάται τώρα. Κοίταξε νὰ κοιμηθῆς λιγάκι καὶ σύ. Ἐχεις ἀκόμα θέρμη καὶ πρέπει νὰ συχάσης. Πάγω νὰ σοῦ στείλω τὴν ἀδερφή σου ποῦ κοίταξε τὴ νύφη της τόση ὦρα. Ἴσως κοιμάται καὶ κείνη ἀπὸ τὴν κούραση καὶ ἀγρυπνιά.

Καὶ τὸν ἀφῆκα μιὰ στιγμὴ τὸν ἄρρωστο, νιόπαντρο παλλικάρη, νὰ πάγω στὴν κάμαρὴ τῆς χαδεμένης του, ποῦ τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν πῆρε καὶ τὴν ἔφερε στὸν τόπο του ἀπὸ ἄλλο χωριό. Ἐαφνικὴ ἄρρωστη τοὺς ἔριξε κάτω μαζί καὶ τοὺς δύο, καὶ μῆτε καιρὸ δὲν εἶχανε νὰ μηνύσουν τοὺς συγγενεῖς της. Ἡ ἀδερφή ἐκείνη ἡ καλόκαρδη τὰ πρόφταινε ὅλα, εἶχε καὶ τὴν ἔνοια τοῦ σπιτικοῦ.

Πῆγα στὴν ἄρρωστη. Μιὰ ματιά, καὶ κατάλαβα τὴ δουλειά. Ἡ ἀδερφή ἔβαζε τὰ χέρια της ἀπάνω στῆς κοπέλλας τὰ μάτια, τῆς ἔκλειε τὰ χεῖλη, καὶ καθὼς μπῆκα, γύρισε καὶ μ' εἶδε μὲ μάτια κατάδακρα. Ἐσκυφα νὰ δῶ τὸ σφυγμό, εἶτανε καὶ αὐτὸς φευγάτος μαζί μὲ τὴν ἀναπνοή, μαζί μὲ τοὺς πόνοους.

— Θέλεις μιὰ γυναῖκα νὰ σὲ βοηθήσῃ, λέγω τῆς ἀδερφῆς. Πήγαινε καὶ φώναξε μιὰ, καὶ γὼ κοιτάζω τὸν ἄρρωστο μέσα ὥσπου νὰ γυρίσῃ.

Ἐβαλε ἡ ἀδερφή τὸν μποχτσά της καὶ βγήκε.

Ἐμεινα μόνος στὸ σπίτι, μ' ἓνα νεκρὸ καὶ ἓναν ἄρρωστο. Ἀφῆκα τὸ νεκρὸ, καὶ πῆγα πάλι στὸν ἄρρωστο. Μπῆκα σιγὰ σιγὰ, νὰ μὴν τύχη καὶ τὸν ζυπνήσω ἂν κοιμάται. Τονε βρήκα μισοκοιμισμένο. Στάθηκα μιὰ στιγμὴ καὶ κοίταξα τὸ ἥσυχο πρόσωπό του, καὶ δὲν ἤξερα ἂν ἔπρεπε νὰ χαρῶ ἢ νὰ λυπηθῶ ποῦ εἶδειχτε σημάδια γιατρείας ἐκείνο τὸ πρόσωπο, μ' ὅλη του τὴν ἀδυναμία. — Μιὰ νὰ καλοκοιμηθῆ, εἶπα, καὶ δὲν ἔχει φόβο. Μὰ σὰν ζυπνήσῃ ἀπὸ κείνον τὸν ὕπνο, τί θὰ δῆ ὁ κακόμοιρος, καὶ τί θάκούσῃ! Πρέπει νὰ μιλήσω τῆς ἀδερφῆς του πρὶ νὰ τονε δῆ, μὴν τύχη καὶ τῆς ξεφύγῃ λόγος ἢ δάκρυ πρὶ δυναμώσῃ, γιὰτὶ τότε πάει καὶ αὐτός.

Καὶ βγήκα πάλι σιγὰ σιγὰ καὶ κατέβηκα τὴ σκάλα, καὶ πῆγα στὴν πόρτα νὰ κοιτάξω ἂν ἔρχετ' ἡ ἀδερφή. Δὲν περιμένα πολλὴ ὦρα. Ἦρθε μὲ μιὰ γυναῖκα, ποῦ ἦτανε δουλειά της τὰχαρο ἐκείνο ξεγδύσημα καὶ ντύσημα, κ' ὕστερα τὸ φύλαγμα τοῦ νεκροῦ.

— Τὰ νυφικά της νὰ τῆς βάλουμε τῆς κακόσυρτης, ἔλεγε τῆς ἀδερφῆς σὰ σταματήσανε μπροστὰ μου, στὴ θύρα.

Εἶπα γλιγῶρα γλιγῶρα καὶ στὶς δύο, τὸ τί νὰ κάμουν καὶ πῶς νὰ φερθοῦν ποῦ νὰ μὴν ὑποψιαστῆ ὁ ἄρρωστος τίποτις.